

.6

2 ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸੀ.ਜੇ., ਕੇ.ਐਸ. ਟਿਵਾਣਾ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਜੇ.ਜੇ.

ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ..

ਬਨਾਮ

ਓਸਵਾਲ ਵੁਲਨ ਮਿਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ।—ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1978 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 451 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

16 ਜੁਲਾਈ 1980

ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਸਟੇਟ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਐਕਟ (1948 ਦਾ XXXIV)— ਧਾਰਾ 2(9), 38, 39 ਅਤੇ 42— ਕਿਸੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਆਮ ਰੋਜ਼ਗਾਰ— ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ— ਕੀ ਧਾਰਾ 2 (9) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(9) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਝਾਤ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਣ। ਕਾਰਖਾਨੇ ਜਾਂ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਢੰਗ ਜਾਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਗੱਲ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਸਿਰਫ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਲੱਗੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ (i) ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮਹਿਜ਼ ਇਤਫਾਕਿਕ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਐਪਲੀਟਿਊਡ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਆਰਾਮ 'ਤੇ ਸੈੱਟ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਓਸਵਾਲ ਵੁਲਨ। ਮਿੱਲ ਲਿਮਿਟੇਡ/
(ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀਜੇ)

ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਅਸਲ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ (i) ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਕੰਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ (ii) ਅਤੇ (iii) ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਵਿਆਪਕ ਐਪਲੀਟਿਊਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ.. ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ (i) ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ em ployer ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਡੀਰੈਕਟ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਧਾਰਾ (ii) ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ (iii)

.6

3 ਆਪਣੇ ਵਿੰਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਉਧਾਰ ਜਾਂ ਈਟਿੰਗ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (9) ਖੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਇਕੱਲੇ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 38, 39 (4) & 42 (3) ਬਰਾਬਰ ਇੱਕੋ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤਕ ਹਨ।

ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਵੇਗਾ ਜਿਸਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਖਤਰਿਆਂ ਲਈ ਵਿਡੀਓ ਕਵਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ- ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਆਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਵਧੇਰੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਾਭਕਾਰੀ-ਪੁਰਾਤਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਰਗੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਜਾਂ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਚਨਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (9) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 4 ਤੋਂ 8 ਅਤੇ 17)।

ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਗਿਆਨਮਥਿਕਾਈ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ 1974(2) LLJ 530.

ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲਜ਼ (ਪੀ.) ਲਿਮਿਟੇਡ ਪੋਲਾਚੀ, 1974(46) FJR 118.

ESIC ਬਨਾਮ ਰਾਮਫੰਦਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, 1977(2) ਲੇਬਰ ਲਾਅ ਜਰਨਲ 214.

ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤ।

ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਓਕਾਰ ਨਾਥ ਗੁਪਤਾ, 1975 PLR 79.

ਓਵਰਰੁਲਡ।

1978 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਿਗਮ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। 11,200 ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਆਜ, ਪਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। 5,720 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ- i: n ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡਣਾ।

ਕੇ.ਐਲ ਕਪੂਰ, ਵੀ.ਕੇ ਸੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.

ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ, ਐਸ.ਕੇ ਹੀਰਾਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ

.6

4

(1) ਕੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਜਾਂ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਚਨਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (9) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ?—ਇਹ ਕੁਝ ਸਾਰਥਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

(2) ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਇੱਕਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣਗੇ।

(3) ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, **ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਟੇਟ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਨਾਮ ਓਸਵਾਲ ਵੁਲਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ**, FAO ਨੰਬਰ 451 ਆਫ 1978 ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੋਕਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਮੱਗਰੀ ਵਸਤੂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮਿੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਸਿਰਫ ਆਮ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਆਮ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ "ਬਿਲਡਿੰਗ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਪੱਖ- ਮਿੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੈਜ਼ੂਅਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੌਰ ਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਮ ਮਜ਼ਦੂਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮਿਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ **ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਸਟੇਟ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ 'ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਨਾਮ ਓਰੀਕਰ ਹਥ ਗੁਪਤਾ (1)**, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੈਜ਼ੂਅਲ ਕਾਮੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੋਸ਼ਨ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ (ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੀ) ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(4) ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1 ਕਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬਿਲਕੁਲ ਬਾਹਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(9) ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, 1948 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

"ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ-

;(i) ਜੇ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ

i (ii) ਜੇ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਤਤਕਾਲੀ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਏਜੰਟ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੰਮ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ: ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਜਾਂ ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਲਈ; ਜਾਂ

f(iii) ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇੰਨੀਆਂ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੇ ਸੇਵਾ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਹੈ;

(ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ, ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ 'ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਾਂ

ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ; ਫੈਕਟਰੀ? ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ; ਪਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ),

* * * * *
* *| *| *

ਹੁਣ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੰਗੀ ਨਜ਼ਰ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗੀ; ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਪਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੋਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚਿੰਤਾ; ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਖਾਨੇ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਢੰਗ ਜਾਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਸਿਰਫ ਕੰਮ ਲਈ ਲੱਗੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਇਕੱਲੇ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ, ਧਾਰਾ (i) ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇਤਫਾਕਿਕ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ

.6

6 ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਐਪਲੀਟਿਊਡ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਇਕਦਮ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਰਾਮ 'ਤੇ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਅਸਲ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(5) ਦੁਬਾਰਾ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ (i) ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੰਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ii) ਅਤੇ (iii) ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ (i) ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ (ii) ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ (iii) 'ਆਪਣੇ ਵਿੰਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਧਾਰ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣਾ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(6) E'veii ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ 1966 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 44 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ (iii) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸੀਮਿਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਿੱਖਾ ਧਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"- ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਲਿਸ਼ਮੈਂਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ, ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਸ਼ਾਖਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ-

.ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਨਾਲ... ,

'ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਨੁਕਸਦਾਰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ ਕਿ **ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਟੇਟ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਬੰਬੇ ਬਨਾਮ ਰਮਨ (ਚਿੱਤੁਰ ਹਰੀਹਰ ਅਈਅਰ, (2)** ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ. ਅਸਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਜਨਰਲ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕ ਅਤੇ ਟਾਈਪਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ "ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਉਸੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ," ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ। ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣ ਲਈ, ਐਕਟ ਨੰ. 44

.6

7

1966 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਰਖਾਨੇ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ, ਵਿਭਾਗ, ਜਾਂ ਸ਼ਾਖਾ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਕੋਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਵੰਡ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਉਤਪਾਦ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਅਤੇ 'ਫੈਕਟਰੀ ਪਰਿਸਰ ਤੋਂ ਪਰੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਵੀ ਇੱਕ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ।

/

7. ਐਕਟ ਦੇ 'ਕਿਵੇਂ' ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੈਕਸ਼ਨ) 2(9)ਈ ਐਕਟ ਦੇ ਦੂਜੇ ਉਪਬੰਧ ਬਰਾਬਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੋ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤਕ ਹਨ। 'ਸੈਕਸ਼ਨ 38 ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਜਾਂ/ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੀਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਅਗਲੀ ਧਾਰਾ 39, 'ਯੋਗਦਾਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਫਿਰ ਅਰਥਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) :-

"ਹਰੇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਯੋਗਦਾਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਜਾਂ ਉਸੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੌਰਾਨ ਦੇ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੁਹ ਦਿਨਾਂ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਯੋਗਦਾਨ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਵੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਉਸੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੌਰਾਨ ਦੇ ਜਾਂ ਵੱਧ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ।, ਜੇਕਰ "ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ? ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਵੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਧਾਰਾ 42 ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ, ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ (3), ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਜਰਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਮਾਮੂਲੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

8. ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗੁਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ ਜਿਸਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਸੋਸ਼ਲ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ

.6

8

ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਖਤਰਿਆਂ ਲਈ ਕਵਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰਖਾਨੇ ਜਾਂ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਵਧੇਰੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.. ਅੱਜ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਸਮਝ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਰਗੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ. ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਜੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ, ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਲਤ ਨੇ *ਰਾਇਲ ਟਾਕੀਜ਼, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ* ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਖੇਤਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਹਿੱਲ ਫੋਰਟ ਰੋਡ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ, (3)-

“... ਲਾਭ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਕਵਰੇਜ ਸੀਵਿਥਾਨਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ ਲੋਗੋਮਾਚੀ ਜਾਂ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਭਾਰੂ ਹਨ।

9. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(9) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ- ਕੀ

(3) 1978 ਐਸ.ਸੀ. 1481.ਫੈਸਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 38, 39(4) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਪੂਰਵ-ਸੰਭਾਲਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

10. 1979 ਦੇ FAO ਨੰਬਰ 451 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ *ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰਫ ਕੰਮ ਦੇ ਉਲਟ ਬਰੀਕ ਸੂਖਮਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਫਰਕ ਦੀ ਪਤਲੀ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਧਰਨਗਧਰਾ ਕੈਮੀਕਲ ਵਰਕਸ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਸੌਰਸਟਰਾ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ, (4) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।*

11. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਧਰੰਗਧਰਾ ਕੈਮੀਕਲ ਵਰਕਸ ਲਿਮਿਟਡ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਪਾਸਵਰਡ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ *ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਭੇਦ ਦੀ ਕਥਿਤ ਲਾਈਨ* ਇੰਨੀ ਪਤਲੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਸਮਝਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ

.6

9

ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 2(s) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"ਵਰਕਮੈਨ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ (ਇੱਕ ਅਪ੍ਰੈਟਿਸ ਸਮੇਤ) ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੁਨਰਮੰਦ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕੁਸ਼ਲ ਮੈਨੂਅਲ, ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ, ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਕਲੈਰੀਕਲ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਡਿਸਚਾਰਜ, ਜਾਂ ਛਾਟੀ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਵਿਵਾਦ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ-

- (i) ਜੋ ਆਰਮੀ ਐਕਟ, 1950 (1950 ਦਾ 46), ਜਾਂ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ, 1950 (1950 ਦਾ 45) ਪੀਆਰ ਦ ਨੇਵੀ (ਡਿਸਿਪਲਾਈਨ) ਐਕਟ, 1934 (1934 ਦਾ 34) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਜਾਂ
- (ii) ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜੇਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
- (iii) (iii) ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
- (iv) ਜੋ, ਇੱਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਜਾਂ ਅਭਿਆਸ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਜਰਤ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। "

12. ਹੁਣ, ਭਾਵ-ਅਗਰੇਟਿਡ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਉਤਰਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਤਰ, ਜਿਸਦਾ ਸਾਨੂੰ ਮਤਲਬ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬੇ ਖੋਜ-ਪੱਤਰ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਰਖਾਨੇ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। 'ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਕੰਮਕਾਰ'। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(9) ਅਤੇ

.7

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2T(s) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਇੰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨਾ ਬੇਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। . ਦੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰੀ ਮੈਟੀਰੀਆ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਖਿੱਚਣ ਲਈ, ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਤੋਂ, ਸਿਰਫ਼ ਟੋਇਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਲਾਰੈਂਸ ਆਰਥਰ ਐਡਮਾਓਨ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਦੇ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ **ਮਲਹੌਰਨਾ ਅਤੇ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਬੋਰਡ ਆਫ ਵਰਕਸ, (5)**, ਜਿਸ ਦਾ ਅਣਗੌਥ ਅਤੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੈਨਰਾਇਣ ਰਾਮਕਿਸਨ ਬਨਾਮ ਮੋਤੀਰਾਮ ਗੰਦਾਰਾਮ (6) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

13.) ਹੁਣ ਜੇ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਸਿੰਘ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਹੋਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਤਾਕਤ ਦੀ ਵੱਡੀ ਡਿਗਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ)। ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਫੰਡ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(f) ਦੇ ਅਧੀਨ 'ਕਰਮਚਾਰੀ'

(5) ਏਆਈਆਰ 1929 ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ 181.

(6) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. 1949 ਨਾਗਪੁਰ 34.

ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(9) ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਰੀ ਮੈਟੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਦ ਨਾਗਪੁਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਲਾਈਟ ਐਂਡ ਪਾਵਰ ਕੰ., ਲਿਮਟਿਡ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਖੇਤਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ, ਆਦਿ, (7) ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਸੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਅਧੀਨ 'ਵਰਕਰ' ਦਾ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਮਪਲਾਈ ਸਟੇਟ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਸਿਹਤ, ਸੁਰੱਖਿਆ, ਭਲਾਈ, ਕੰਮ ਦੇ ਸਹੀ ਘੰਟੇ, ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਲਾਭ ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੀਲਡ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਵੇਖੋ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਮ ਪੀ ਸਿੰਘ, (8)। ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਸਟੇਟ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ

.7

1

ਲਈ ਬਿਮਾਰੀ, ਜਣੇਪਾ, ਅਪਾਹਜਤਾ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਲਾਭ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਭ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(9) (i) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਤੇ।",

ਇ

ਸ ਲਈ, ਅਣਗਿਣਤ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਵਰਕਰ' ਜਾਂ 'ਕੰਮਕਾਰ' ਜਾਂ 'ਇਮ ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਾਲਤੂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਹੈ। ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰਣਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਜਾਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਵਾਫ਼ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

12. ਸ੍ਰੀ ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਣ ਤੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਆਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(9) ਅਧੀਨ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਹ ਬੜੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ

(7) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 1364

(8) 1960—2 SCR 605 (AIR 1960 SC 569)।

ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਅਦਾਰੇ, ਜੋ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਵੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ। ਇਕੋ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਜੋ ਉਹ ਖਿੱਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ! ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਕੰਮ ਹੀ ਏ.ਸੀ.ਡੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਜਾਗਰ ਕਰੋ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੀ ਅੰਤਰ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ, ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਅਸਲ ਬੁਣਾਈ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਕੰਪਾਊਂਡ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ।

13. ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿ ਸਮਾਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਦੋ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

.7

2 ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇੱਕ ਆਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ, ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੋਵੇਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰਕਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉਪਬੰਧ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਆਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਸ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸਿਰਫ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਕੰਮ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਆਮ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਜਦੋਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਮ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਜਵਾਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ, ਜੋ, ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ- ਤਰਕ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

14. ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਾ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਭਾਰ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ-

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀ 1 ਸਟੇਟ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਏ.ਐਲ. ਪੁਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (9) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਕੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਥਾਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਆਮ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਵੇਗਾ। ਐਸ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (10) ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਫਿਰ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਖੇਤਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ESIC ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਅਤੇ ਦਾਵਾਂਗੋਰ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼, (11) ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਚਨਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(9) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਖੇਤਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਬੈਂਗਲੁਰੂ-1 ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼. ਸਰਵਰਨਾ ਸਾ ਮਿੱਲਜ਼, (12) ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਭਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਆਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ।

15. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖੇਤਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਮਦਰਾਸ, ਬਨਾਮ ਗਿਆਨਸਥਿਕਾਈ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (13) ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ

.7

³ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਆਮ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ *ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਸਕਤੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ, ਪੋਲਾਚੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ!* (14), ਅਤੇ *ESIC* ਅਤੇ *ਕੇ. ਰਾਮਚੰਦਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ*, (15)। ਇਹਨਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(9) 1971 PLR 178.

(10) 1977 (1) LLJ 54.

(11) 1977 (2) LLJ 404.

(12) 1979 ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਮਾਮਲੇ 1335।

(13) 1974 (2) L\L\J. 510.

(14) 1974 (46) FJR 118.

(15) 1977 (2) ਲੇਬਰ ਲਾਅ ਜਰਨਲ 214.

ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਉਸੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਤੋਂ ਉਸੇ ਰੰਜ ਵਿੱਚ ਆਦਰਪੂਰਵਕ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਾਂਗਾ।

(16) ਹਾਲਾਂਕਿ, *ਐਪਲਾਈਜ਼ ਸਟੇਟ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਨਾਮ ਗੰਕਰ ਨਾਥ ਗੁਪਤਾ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ ਨੇ ਆਉਟ ਸੈੱਟ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਢੁਕਵੀਂ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਜ਼ੀਫ਼ਿਆਂ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮਾਂ, ਅਤੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਲੋਡਿੰਗ ਅਤੇ ਅਨਲੋਡਿੰਗ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਕਮਾਂ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ਼ ਵਿੱਚ (ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 5) ਸਾਰਥਕ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ) ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ *ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਏ.ਐਲ. ਪੁਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ*, (16) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਤਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(9) ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਤਾਂ

.7

4 ਦੂਰ, ਪੂਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੈਚ ਕੋਲ ਜੋ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੀ ।

"ਇਹ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਣੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਾਲਾਨਾ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਚਿੱਟੇ ਧੋਣ ਆਦਿ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ"।

ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਭੁਲੇਖਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਹਿਜ਼ ਮਕਾਨ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਅਦਾਰੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਅਰਧ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ, ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦੀ ਸਟੀਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਓਸਵਾਲ ਵੂਲਨ ਮਿੱਲ ਲਿਮਟਿਡ. (ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ.)

ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵੱਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਭਾਰ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀਆਂ, ਜਿਸਦਾ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ. ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਖਾਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਝਿਜਕ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ।

(17) ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਅਚਨਚੇਤ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(9) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਬਾਹਰਲੇ ਸੈੱਟ 'ਤੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(18) ਹੁਣ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੈਕਟਰੀ ਆਦਿ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੱਗੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਜੇ ਕਿ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇੱਕ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਤਰਖਾਣ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟੇ ਧੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਵਧੇਰੇ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਜਾਲ ਵਿੱਚ

.7

5
ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। * ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇ. ਥਿਆਗਰਾਜਨ ਫਟੀਆਰ ਬਨਾਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ, ਮਦੁਰਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ, (17) ਰਾਹੀਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਿੱਲ ਦੇ ਬਾਗਬਾਨ, ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਰਕਰ, ਦਫਤਰੀ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਚੌਕੀਦਾਰ ਆਦਿ ਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। *ਰਾਇਲ ਟਾਕੀਜ਼*, *ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਕਾਰ ਪਾਰਕ, ਇੱਕ ਸਾਈਕਲ ਸਟੈਂਡ ਜਾਂ ਕੰਟੀਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੰਦਾਂ ਜਾਂ ਸਿਨੇਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੰਪੱਤੀ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

(17) ਏਆਈਆਰ 1963 ਮਦਰਾਸ 361.

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ (1981)1

ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਅਤੇ ਸਿਨੇਮਾ-ਓਮਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ^ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਇੱਥੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਸਫਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਕੁਝ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।
ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ. ਜੇ., ਕੇ. ਐਸ. ਟਿਵਾਣਾ ਅਤੇ ਐਸ. ਪੀ ਗੋਇਲ, ਜੇ. ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਜੈਨ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1978 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ 565।

27 ਅਗਸਤ, 1980।

ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ (1954 ਦਾ XXXVII) — ਧਾਰਾ 7 ਅਤੇ 16(1) (a) (i)-
ਭੋਜਨ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਨਿਯਮ 71955—ਨਿਯਮ 7, 17 ਅਤੇ 18— ਫਾਰਮ VII ਅੰਤਿਕਾ A
ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਇੱਕ ਪਾਰਸਲ ਵਿੱਚ ਪੈਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ
ਕਿ ਫਾਰਮ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪਾਰਸਲ ਵਿੱਚ ਸੀਲ-ਦੋਵੇਂ ਪੈਕੇਟ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਇੱਕ
ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ-ਨਿਯਮ 18 ਦੀ ਲੋੜ- ਕੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ -ਸ਼ਬਦ
'ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 18 ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਦਾ ਅਰਥ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਮੋਹਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਨਿਯਮ
ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਫੂਡ ਅਡਲਟ ਰਾਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ
ਨਿਯਮ 18 ਵਿੱਚ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿ ਚੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ
ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਹੀ ਨਮੂਨਾ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ
ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 18 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੈਮਪਲ ਦੇ ਡੱਬੇ ਨੂੰ ਇੱਕ
ਸੀਲਬੰਦ ਪੈਕੇਟ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ
ਨਾਲ ਫਾਰਮ VII ਵਿੱਚ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਨੱਥੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 18 ਵਿਚ ਉਕਤ ਮੈਮੋਰਨ ਡਮ ਦੀ

.7

7
ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਮੋਹਰ ਦੀ ਨਕਲ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 17 ਵਿਚਲੇ
ਪੈਕੇਟਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ 'ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ->